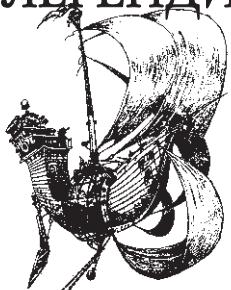
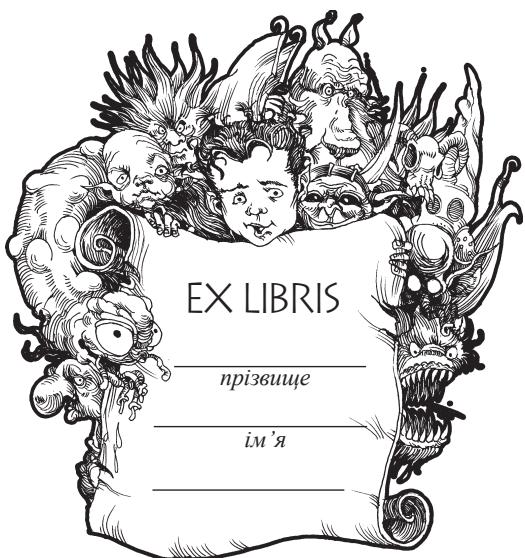

ЛЕГЕНДИ

СВІТОКРАЮ

EX LIBRIS

прізвище

ім'я

У серії
“Легенди Свіtokраю”
вийшли у світ:

У НЕТРЯХ ТЕМНОЛІСУ

БУРЕЛОВ

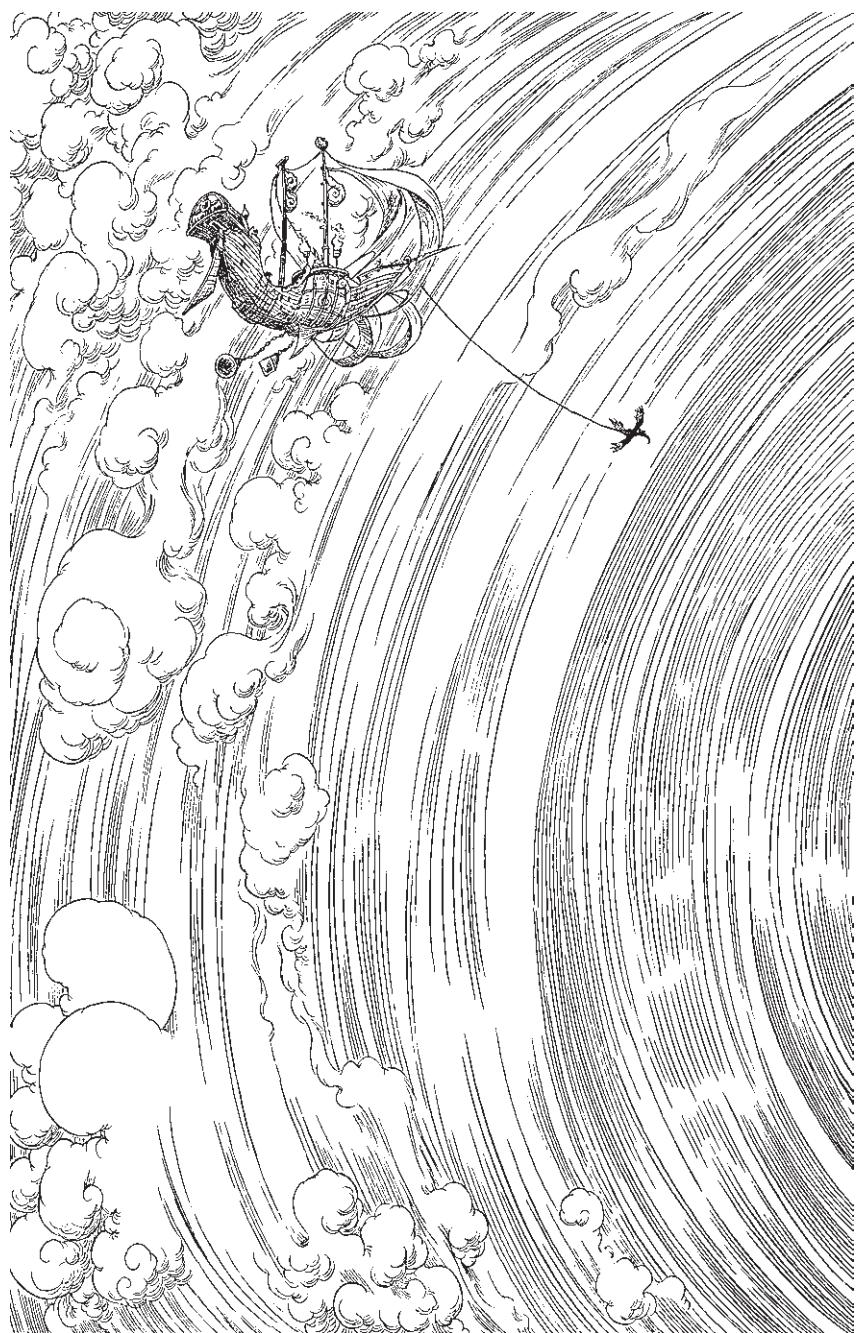
Готуються до друку:

ПРОКЛЯТЯ ТЕМНОЛЕСНИКА

ОСТАННІЙ ІЗ НЕБЕСНИХ ПІРАТІВ

ВОКС

Північ над
САНКТАФРАКСОМ
ЛЕГЕНДИ СВІТОКРАЮ

Поλ Стюарт
Кріс Рідел

Тернопіль
“Навчальна книга – Богдан”

ББК 84(4Вел)

C88

For Anna and Katy

Paul Stewart & Chris Riddell
MIDNIGHT OVER SANCTAPHRAX

Text and illustrations copyright © 1998 by Paul Stewart and Chris Riddell

The right of Paul Stewart and Chris Riddell to be identified as the authors of this work
has been asserted in accordance with the
Copyright Designs and Patents Act 1988.

All rights reserved.

Ілюстрації *Krіса Рідела*

З англійської переклав *Анатолій Саган*

За загальною редакцією *Валентина Корнієнка*

Дизайн *Олега Кіналя*

Друкується з дозволу Transworld Publishers відділення Random House Group Ltd.

Видавництво висловлює подяку літературній агенції Синопсис
за допомогу в придбанні права.

Ексклюзивне право на видання цієї книги українською мовою
належить видавництву “Навчальна книга – Богдан”.

Стоарт П., Рідел К.

C88   Північ над Санктафраксом/Пер. з англ. А. Сагана за загальною
редакцією В. Корнієнка.—Тернопіль: Навчальна книга–Богдан,
2004.—320 с.—(Серія “Легенди Свіtokраю”)

ISBN 966-692- 379-3 (укр.)

Один із найгрізніших штурмів загрожує знищити летюче місто Санктафракс. Єдиний, хто знає про страшну небезпеку, — юний капітан повітряних піратів Живчик. Але його корабель “Позасвітній гарцівник”, потрапивши у саме серце Матері Бур, розлетівся на друзки, членів екіпажу розкидало по Темнолісі, а сам капітан втратив пам’ять. Здавалося, що порятунку сподіватися нізвідки і чудовий Санктафракс, як і весь Світокрай, приречений на загибель...

ББК 84(4Вел)

Охороняється законом про авторське право.

*Жодна частина даного видання не може бути використана чи відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора перекладу чи видавництва.*

ISBN 0-552-54675-5 (англ.)

ISBN 966-692-270-3 (серія)

ISBN 966-692-379-3 (укр.)

© Анатолій Саган, український переклад 2004

© Видавництво “Навчальна книга – Богдан”, 2004

алеко-далеко звідси, випинаючись уперед, мов бушприт могутнього скам'янілого корабля, нависає над безоднею Свіtokрай. Колись тут із найдальшого виступу скелі спадала вниз бурхлива Крайріка. Сьогодні ж ця річка мілка і повільна. Її джерело, знане з легенд як Верхоріччя, ось-ось пересохне, а струмки та притоки, які колись живили Крайріку, сходять нанівець. У широкому і дедалі багнистішому річковому гирлі стоїть Нижнє місто — велетенське скupчення тісних халуп та злиденних куренів. Його населяють, тиснувшись у вузьких вуличках, племена і народи Свіtokраю, люди та всілякі чудернацькі істоти.

Брудне, перенаселене і нерідко жорстоке, Нижнє місто — це ще й серце всіх ремесел і торгівлі, як законного, так і карного підприємництва. Місто гуде, метушиться і кипить енергією. Кожен городянин навчений якогось ремесла, належить до свого цеху і живе в якомусь певному кварталі. Звідси — інтриги, змови, запекла боротьба і безперервні чвари: квартал протистоїть кварталові, цех — цехові. Єдине, що об'єднує їх усіх, — це їхнє волелюбство.

Кожен, хто живе у Нижньому місті, — вільний. Виникнувши у добу другого Великого переселення, це місто правило за притулок усім, хто тікав від життя під диким і нестерпним гнітом Темнолісу. Розробляючи статут майбутнього сельбища, його засновники найбільше дбали про те, щоб усі визнавали їхнє творіння незалежною осадою. Мешканці Нижнього міста дотепер над усе дорожать своїми вольностями. Якщо ж комусь спаде на думку поневолити вільного міщанина, кара йому одна — смерть.

У середмісті увагу привертає величезне металеве кільце, в і дякого просто в небо тягнеться довжелезний важкий ланцюг. Другий його кінець утримує величезну летуючу скелю.

Як і решта своїх посестер, вона народилася в Каменосаду: випнулась із землі й росла собі, потім її виперли на земну поверхню молодші скелі, пророслі зісподу, а вона й далі збільшувалась у розмірах. Коли вона, розростаючися, стала така легка, що ось-ось мала знестися вгору, до неї прикували ланцюга. На тій скелі звели величне летюче місто Санктафракс.

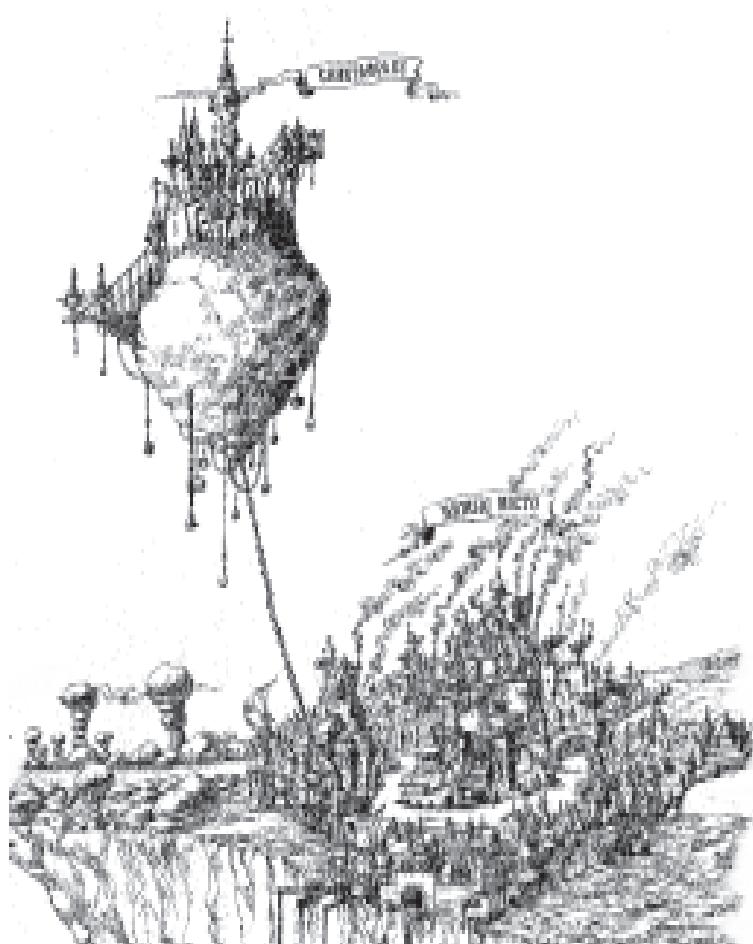
Чудові школи та коледжі Санктафракса здобули йому славу осередку освіченості, міста вчених, алхіміків та їхніх учнів. Предмети, студійовані тут, такі самі незрозумілі, як і затятість їхніх апологетів. Проте попри всю показну атмосферу вченої поблажливості й толерантності, Санктафракс є постійним вогнищем ворожнечі та гризня між різними групами. Однак же гризня гризнею, а в санктафраксців була все ж і спільна мета — вивчення погоди.

Задля цього весь учений люд — від мжичкомірів і мрякощупів до вітроловів і хмароглядів — денно і нічно вивчає, аналізує, описує та класифікує зміни кліматичних умов, зміни, які зароджуються в неосяжному відкритому небі, далеко за Свіtokраєм.

Саме там — в отій безмежній, не позначеній на жодній мапі світу пустці, куди зважувалися йти лиши одиниці і звідки ніхто не вертався, — творить погоду Matir Bur. Білі шторми та шквали-духовії — її рук справа; а ще насилає вона

дощі, які приносять смуток, вітри, від яких божеволіють, і густі сірчані тумани, які позбавляють змислів і зле жартують із життям свіtokраян.

У сиву давнину вчений Архемакс у вступі до своєї “Тисячі близкучих афоризмів” писав: “Хто збагнув погоду, той збагнув Свіtokрай”. Теперішні санктафракські вчені вчили б дуже мудро, якби ніколи не забували його слів, бо, у самітнившись у своєму плавучому місті, вони ось-ось забудуть про зв’язок між цими двома поняттями.

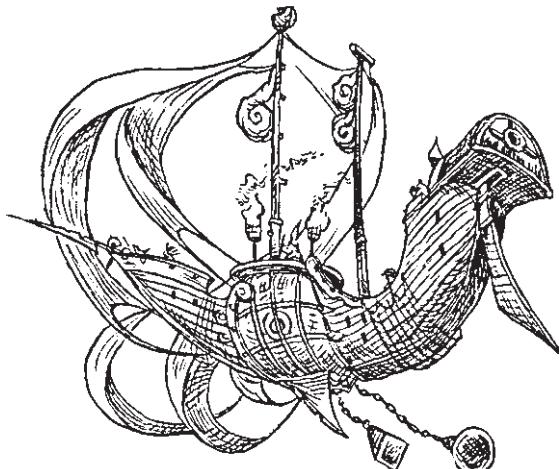

***

Темноліс, Каменосад, Крайріка, Нижнє Місто і Санктафракс — назви на карті.

Та за кожною з цих назв криються тисячі історій — історій, які були записані у прадавніх сувоях, історій, які передаються від покоління до покоління — історій, що їх розповідають і тепер.

І та, що ти прочитаєш зараз, — лише одна з них.

· РОЗДІЛ ПЕРШИЙ ·

ВІДКРИТЕ НЕБО

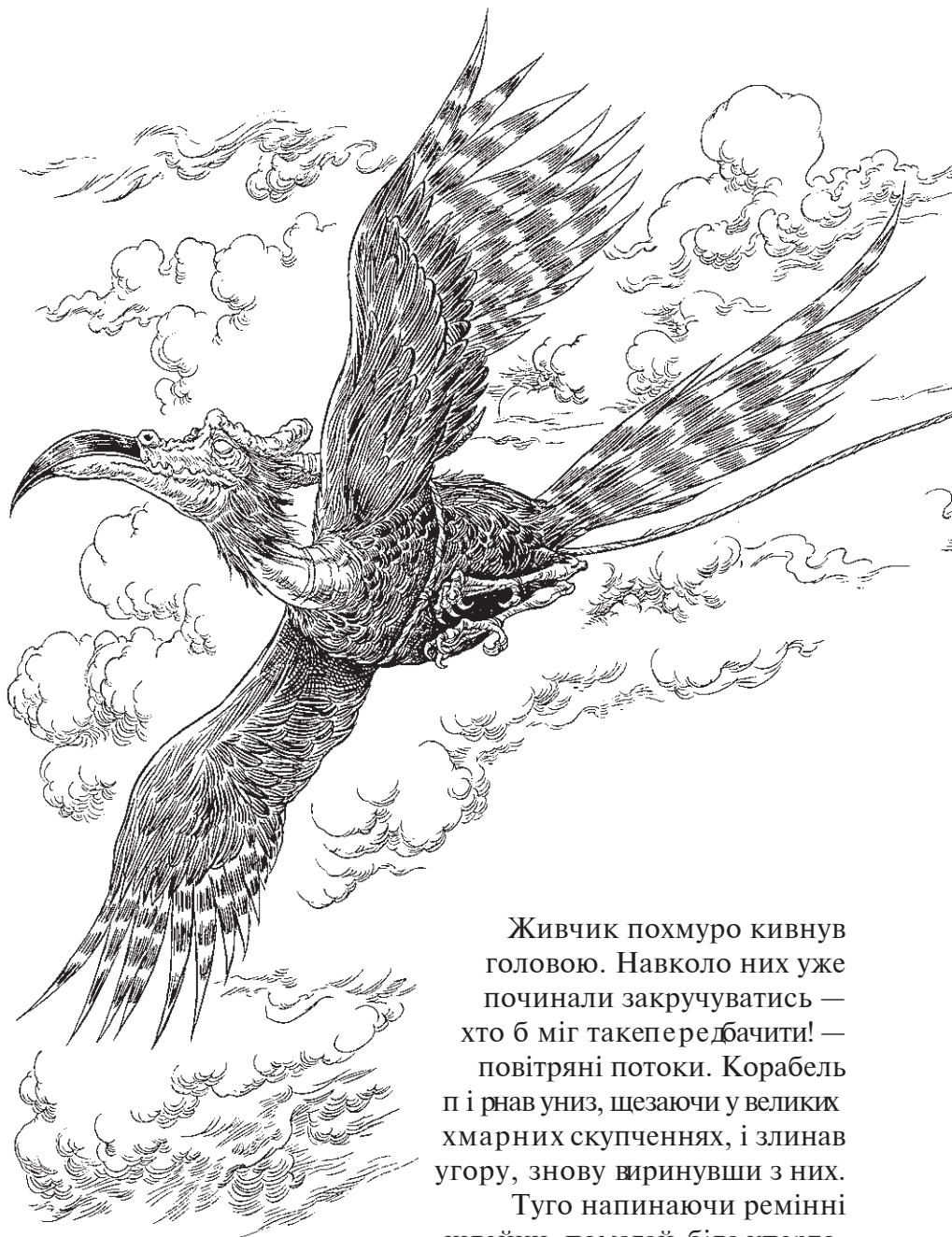
ен-ген у неозорому захмар'ї, тugo напнувши вітрила, розтинав розріжене повітря самітний небесний корабель. Попереду, на кінці прив'язаної до бушприта линви, лопотів чорно-білими крильми величезний птах, ведучи судно все далі й далі, у те місце, яке наганяло жаху на все живе у Свіtokраї, — у відкрите небо.

— Прямо по курсу бурений вихор! — закричав із кокону помагай-біди на вершечку грот-щогли невеличкий ельф-дубовик. Із жаху він аж повискував. — Просто страхіття якесь!

Внизу, на капітанському містку “Позасвітнього гарцівника”, юний капітан небесних піратів у камізельці з волорожачої шкури тримливими руками підніс до очей далекогляда. Він навів об'єктив на темну, розвирану повітряну масу, і серце йому тъхнуло. Наблизався справді страхітний вихор! Величезні молочно-бліі хмари немовби зсідалися і опадали, а потім їх засмоктувало у величезну криваво-червону горловину з чорнильною чорнотою посередині, яка загрожувала цілком поглинуті і крихітний небесний корабель.

— Бачу, Шпуляре! — гукнув ельфові юний капітан.

— Пане капітане, воно суне на нас зі швидкістю сто ступнів на секунду, — закричав Шпуляр, очевидячки панікуючи. — Ще трохи — і воно нас накриє.

Живчик похмуро кивнув головою. Навколо них уже починали закручуватись —
хто б міг таке підбачити! —
повітряні потоки. Корабель
підрівав униз, щезаючи у великих
хмарних скученнях, і зливав
угору, знову виринувши з них.

Туго напинаючи ремінні
шлейки, помагай-біда уперто,
невтомно летів далі.

— Суще божевілля! — бубонів довготелесий стерничий із гострим обличчям, прибраний у яскравий парчевий каптан. Він стяг із голови величезну трикутку і витер спітніле чоло. — Він же тарганить нас просто у смерч!

— Сльото, ми летимо туди, куди нас веде помагай-біда! — прокричав Живчик.

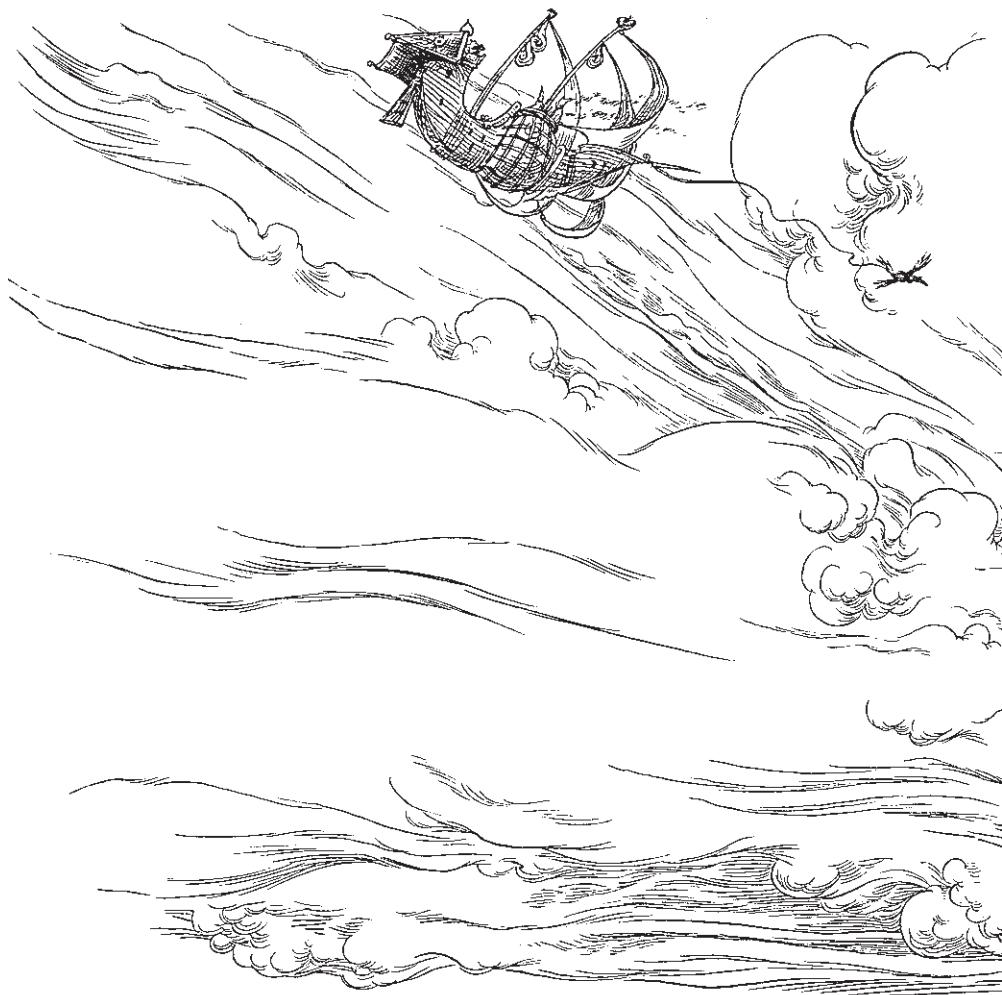
— Так... але... — жалісно заскиглив Сім'якрил Сльота.

— Сльото! — знову гукнув Живчик, — Пам'ятай: зараз ми всі заодно. І не забудь перевірити, чи міцно прикріплені оті чардакові троси.

Щось бурмочучи собі під ніс, стерничий пішов виконувати капітанів наказ. На нижньому чардаку він надибав дебелого плескатоголового гобліна, що з побілілими від жаху очима прикипів до снастей.

— Нічого страшного, Смілоголове, — процідив крізь зціплені зуби Сльота. — Якщо наш юний капітан справді вірить, що ота обдерта перната шкапина доправить нас до його невідъ-коли зниклого батька, а не наразить на певну смерть у серці бурі, то хто ми такі, щоб сперечатися?

— А й справді, хто? — озвалася куца постать, червона шкіра якої і таке саме волосся промовисто свідчили, що це живолуп із Темнолісу. — Ви йшли до капітана Живчика так само, як і ми всі. А ще я гадаю, і решта зі мною погодяться, що ми добачили в ньому щось особливe — так само, як він

добавив його у кожному з нас. Нас кілька обраних, і ми доведемо нашу справу до кінця.

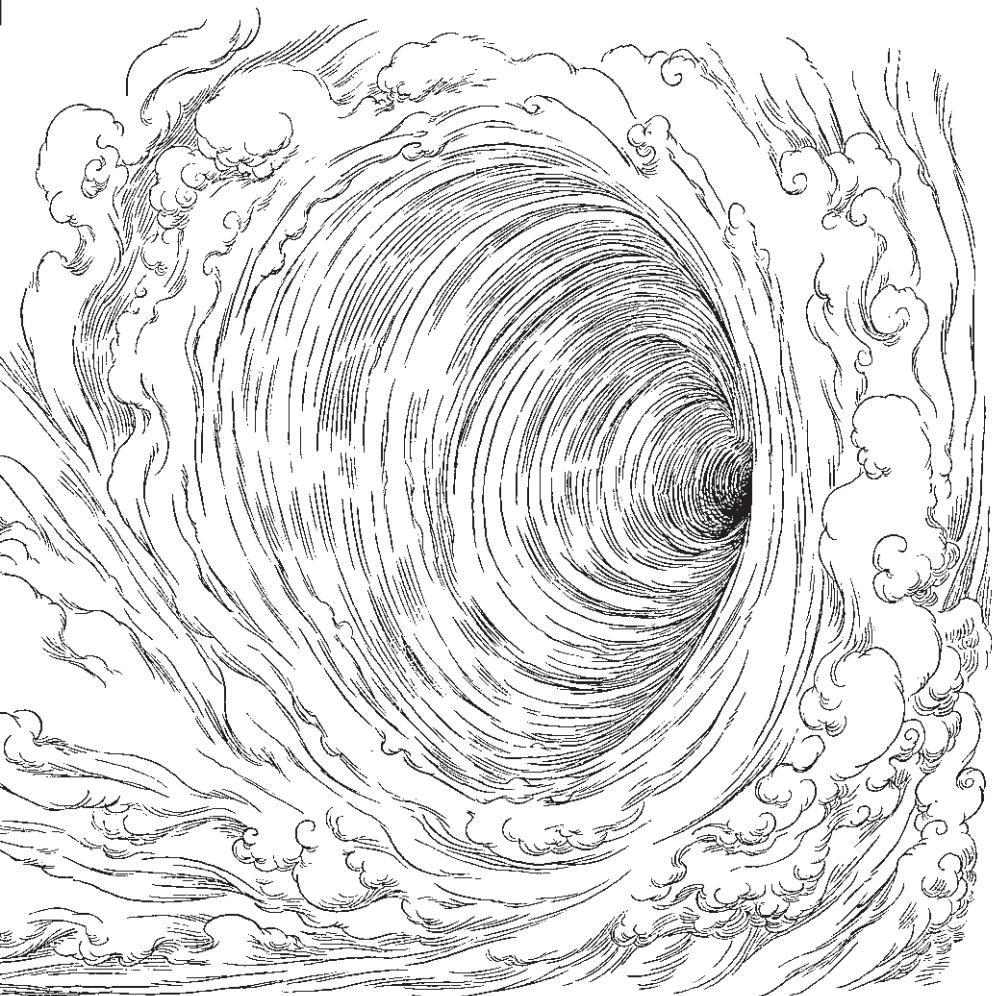
— Так, а чом би й ні, — непевно відповів Сльота, — тільки кінець, здається, куди близчий, ніж я думав.

— До вихору сто тисяч ступнів і він наближається, — долинув із кокона тривожний Шпулярів гук.

— Тут, Сльота, не штука і злякатися, — просичав чийсь тихий голос із темряви за їхніми спинами.

Сльота полішив чардаковий трос і обернувся.

— Гайорибе, ти знову читаєш мої думки? — запитав він.

Гайориб відсахнувся. То була тендітна, схожа на рептилію істота з перетинками на руках і ногах та з величезними лапатими вухами, які безперестанку тріпотіли.

— Нічого не можу з цим удіяти, — вибачився він. — Така наша, водоблудів, особливість. Ба! Я можу тобі сказати ще дешо. Юний капітан добре знає цього птаха. Хлопець був поруч у момент його народження, а отже, помагай-біда мусить завжди і всюди оберігати його, аж поки хтось із них двох покине цей світ. Не хто інший, як цей птах знайшов Живчикового батька на понівеченому кораблі у відкритому